

ललितपुर उप-महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सातौं तह (वरिष्ठ अधिकृत वा सो सरह)
आन्तरिक प्रतियोगिता परीक्षाको पाठ्यक्रम

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	परीक्षा प्रणाली	प्रश्न	अंक भार	समय	पूर्णाङ्गि	उत्तीर्णाङ्गि
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन (सवै सेवा समूहको लागि)	विषयगत-तर्कयुक्त समस्यामूलक	५	५ प्रश्न X १५ अंक = ७५ अंक	३ घणटा	१००	४०
		विषयगत-समस्या समाधान	१	१ प्रश्न X २५ अंक = २५ अंक			
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी (प्रत्येक समूहका लागि छुट्टाछुट्टै)	विषयगत-तर्कयुक्त समस्यामूलक	५	५ प्रश्न X १५ अंक = ७५ अंक	३ घणटा	१००	४०
		विषयगत-समस्या समाधान	१	१ प्रश्न X २५ अंक = २५ अंक			

ललितपुर उप-महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सातौं तह (वरिष्ठ अधिकृत वा सो सरह)
आन्तरिक प्रतियोगिता परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथम पत्र: प्रशासन र व्यवस्थापन

१. राज्य र सरकार
  - १.१ नेपालमा संवैधानिक विकासक्रम
  - १.२ नेपालको वर्तमान संविधान
  - १.३ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका बीचको अन्तरसम्बन्ध
  - १.४ राज्यको पुर्नसंरचना
  - १.५ राज्य र नागरिकता
  - १.६ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, र मूल्यांकन
२. स्थानीय निकायको प्रशासन र यसका चुनौतीहरु
  - २.१ संगठनात्मक स्वरूप
  - २.२ कार्यविधि
  - २.३ मानवीय साधन विकास
  - २.४ कर्मचारी प्रशासनका विविध पक्षहरु
  - २.५ नियुक्ति
  - २.६ बढ़ुवा
  - २.७ तलब सुविधा
  - २.८ सुपरीवेक्षण
  - २.९ वृत्ति विकास
  - २.१० अवकाश
  - २.११ स्थानीय निकायमा जनशक्ति परिचालन सम्बन्धी समस्या र चुनौती तथा तिनको समाधानका उपायहरु
३. नेपालको सन्दर्भमा विकास प्रशासन
  - ३.१ विकास प्रशासनको अवधारणा, औचित्य, अभ्यास एवं चुनौतिहरु ।
  - ३.२ योजना तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन एवं मूल्यांकन प्रक्रिया ।
  - ३.३ परियोजना चक्र, ग्रामीण तथा शहरी विकासका सैद्धान्तिक अवधारणाहरु
  - ३.४ स्थानीय विकास : अवसर, समस्या र चुनौती, जनसहभागिता तथा यसको महत्व
  - ३.५ शहरी विकास: समस्याहरु र तिनका समाधानका उपायहरु
४. संगठन र व्यवस्थापन
  - ४.१ आदेशको एकात्मकता, नियन्त्रणको सिमा र पदसोपान ।
  - ४.२ समूह गतिशिलता र समूहगत कार्य ।
  - ४.३ व्यवस्थापनको अवधारणा एवं सिद्धान्तहरु
  - ४.४ तनाव व्यवस्थापन: तनावको प्रकृति, कारण, श्रोतहरु र व्यवस्थापनका उपायहरु
  - ४.५ प्रकोप व्यवस्थापन (Disaster Management)

ललितपुर उप-महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सातौं तह (वरिष्ठ अधिकृत वा सो सरह)
आन्तरिक प्रतियोगिता परीक्षाको पाठ्यक्रम

- ४.६ संकट व्यवस्थापन
४.७ समय व्यवस्थापन
४.८ परिवर्तन व्यवस्थापन
४.९ परिवर्तन व्यवस्थापन गर्दा सामना गर्नु पर्ने समस्याहरु र समाधान गर्न अवलम्बन गर्नु
पर्ने उपायहरु
- ४.१० स्थानीय निकायमा फोहोर मैला व्यवस्थापन
५. विकासका सामयिक पक्षहरु
- ५.१ विकासमा जनसहभागिता
५.२ दिगो विकास र पर्यावरण
५.३ गरीबी निवारण
५.४ सुशासन र विकासको सम्बन्ध
६. लोकतन्त्र र मानव अधिकार
- ६.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
६.२ कानूनी राज्य
६.३ मानव अधिकार
६.४ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
६.५ नागरिक शिक्षा
७. नेपाली समाज र यसको बनोट
- ७.१ बहुल समाजका विशेषताहरु
७.२ राष्ट्रिय एकता र अखण्डता
७.३ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाङ्ग र महिलाहरुको विद्यमान अवस्था र
उनीहरुको सशक्तिकरणको सन्दर्भमा भएका प्रयासहरु, विद्यमान समस्या र
समाधानका उपायहरु
८. विकेन्द्रिकरण र स्थानीय सरकार
- ८.१ विकेन्द्रिकरण को अवधारणा, महत्व:
यस सम्बन्धमा नेपालमा भएका प्रयासहरु, तिनका कार्यान्वयन र यसवाट प्राप्त
अनुभव ।
८.२ विकेन्द्रिकरण, अधिकार प्रत्यायोजन र अधिकार निक्षेपण बीचका भिन्नताहरु ।
८.३ स्थानीय स्वायत्त सरकारको सैद्धान्तिक अवधारणा ।
८.४ नेपालमा स्थानीय स्वायत्त शासनको लागि भएका प्रयासहरु ।

ललितपुर उप-महानगरपालिका
प्रशासन सेवा, सातौं तह (वरिष्ठ अधिकृत वा सो सरह)
आन्तरिक प्रतियोगिता परीक्षाको पाठ्यक्रम

दोस्रो पत्रः सेवा सम्बन्धी

१. राष्ट्रिय नीतिहरूको तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन ।
२. राष्ट्रिय विकासमा केन्द्रीय निकायको औचित्य एवं स्थानीय निकायहरूको भूमिका ।
३. स्थानीय निकायमा कर्मचारी व्यवस्थापन, बृति विकास र कार्य क्षमताको प्रतिस्पर्धात्मक अवस्था ।
४. कर्मचारी उत्प्रेरणाको लागि मौद्रिक तथा गैह मौद्रिक प्रोत्साहनहरूको भूमिका ।
५. नेपालमा प्रशासन सुधारका प्रयास एवं उपलब्धिहरु ।
६. श्रमिक संगठन (Trade Union) र सामूहिक सौदावाजी (Collective Bargaining)
७. वार्ता तथा समझौता गर्ने सीपहरु (Negotiation & Agreement Skills).
८. स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा स्थानीय स्वायत्त शासन नियमावली २०५६
स्थानीय निकाय आर्थिक प्रशासन नियमावली २०६४
९. स्थानीय स्तरमा जनतालाई सेवा बितरण गर्ने माध्यमहरु सेवा प्रवाहलाई प्रभावकारी बनाउने उपायहरु ।
१०. बजेट तर्जुमा र नियन्त्रण (Budget Formulation & Control).
११. नेपालको आर्थिक विकासमा वैदेशिक सहायताको भूमिका ।
१२. स्थानीय विकासमा गैरसरकारी क्षेत्रको भूमिका ।
१३. नगर क्षेत्रको विकासका क्षेत्र र चुनौतीहरु ।
१४. विकासवाट उत्पन्न हुन सक्ने समस्याहरु र तिनका समाधानका उपायहरु ।
१५. व्यावसायिक स्वास्थ्य तथा सुरक्षा ।
१६. सार्वजनिक निजी साभेदारी नीति र नगरपालिका ।
१७. स्थानीय निकायका समस्या तथा चुनौतीहरु ।
१८. पेशागत नैतिकता र भ्रष्टाचार निवारण ।
१९. स्थानीय निकायको आर्थिक प्रशासन
२०. कर व्यवस्थापन
२१. स्थानीय निकायको कार्य सम्पादनमा आधारित मूल्याङ्कन व्यवस्था
२२. शहरी योजना
२३. संघीय संरचना र स्थानीय निकाय
२४. सूचना प्रविधि
२५. सार्वजनिक निजी साभेदारी
२६. पूर्वाधार विकासमा निजी लगानी प्रवर्धन ऐन
२७. शहरी गरीवी निवारण
२८. भू-उपयोग नीति र स्थानीय निकायमा यसको महत्व
२९. भवन निर्माण संहिता